

22.3.2024

Tilinpäätös 2023

Kaupungin ja liikelaitoksen tulos 2023 odotusten mukaisesti ylijäämäinen

Kaupungin ja liikelaitos Kokkolan Veden tilikauden tulokseksi muodostui 8,4 miljoonaa euroa ennen tilinpäätössiirtoja.

Tilinpäätössiirtojen jälkeen kaupungin ja liikelaitoksen tilikauden ylijäämä oli 10,3 miljoonaa euroa. Ylijäämä kasvoi viime vuoteen verrattuna 22,4 %. Edellisen tilikauden vastaava ylijäämä oli 8,5 miljoonaa euroa.

Palkkaratkaisut nostivat henkilöstökuluja

Kaupungin ja liikelaitoksen ulkoiset toimintatuotot viime vuonna olivat 36,7 miljoonaa euroa ja toimintakulut 129,3 miljoonaa euroa.

Kevään 2023 kunta-alan palkkaratkaisut nostivat henkilöstökustannuksia 1.6.2023 lähtien yleiskorotuksen, paikallisten järjestelyerien sekä kertaerien kautta. Henkilöstökuluja koskevat lisämäärärahatarpeet tilikaudella olivat yhteensä 4,2 miljoonaa. Sijaistamisjärjestelyjen vuoksi henkilöstökulut ylittyivät noin 0,7 miljoonalla eurolla lisämäärärahoista huolimatta.

Kokonaisuudessaan henkilöstökulut olivat 103,7 miljoonaa euroa. Kulut laskivat edellisestä vuodesta noin 1,7 miljoonaa euroa. Laskuun vaikutti myös pelastustoimen ja oppilashuollon henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueille 1.1.2023.

Toimintakulut kasvoivat myös muissa kustannuserissä. Valtuusto myönsi lisämäärärahoja kotihoidon ja kuntalisän kustannusten kattamiseksi (0,4 miljoonaa euroa), työllisyyspalveluiden työmarkkinatukeen (0,2 miljoonaa euroa) ja työterveyshuollon palveluihin (0,4 miljoonaa euroa). Lisäksi valtuusto myönsi 1,2 miljoonan euron lisämäärärahan ulkoisten vuokratilustensa nousuun.

Vuoden 2023 lisämäärärahatarpeet pystyttiin kattamaan tulo- ja yhteisöverojen avulla, jotka toteutuivat talousarviota selkeästi korkeammalla tasolla verohännistä johtuen.

Kaupungin ja liikelaitoksen toimintakatteeksi muodostui 132,8 miljoonaa euroa, mikä ylitti talousarviotavoitteet 2,8 miljoonalla eurolla.

Tulokseen vaikuttivat keskeisesti sote-uudistuksen kertaluonteiset erät

Vuoden 2023 verotulot olivat yhteensä 124,8 miljoonaa euroa ja valtionosuudet 32,9 miljoonaa euroa.

Merkittävimpiä tulokseen vaikuttavia tekijöitä olivat aiemmille vuosille kuuluvat verotulot, jotka maksettiin kunnille viiveellä. Vuoden 2023 alussa maksetut vuoden 2022 verohännät koostuivat kunnallisveroista ja yhteisöveroista, jossa tammikuun kunnallisverotilitykset olivat 18,6 miljoonaa euroa ja yhteisöveron tilitykset 2,4 miljoonaa euroa. Nämä kertaluonteiset verohännät kuitenkin poistuvat vuodesta 2024 lähtien.

Verotulojen tapaan myös valtionosuudet ylittivät talousarviotavoitteet odotetusti noin 3,4 miljoonalla eurolla. Loppuvuonna tehtyjen sote-tarkistuslaskelmien johdosta valtionvarainministeriö ilmoitti 17.11.2023 kuntien valtionosuuksien 500 miljoonan lisäleikkauksista. Nämä tulevat tulevina vuosina heikentämään kuntien valtionosuuksia merkittävästi.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat kokonaisuutena 2,1 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakannalla korkokulut ja -tulot päättyivät 3,3 miljoonaan euroon korkosuojauksista ja lainajärjestelyistä johtuen.

Investointisuunnitelman mukaisesti kaupungin lainakanta tulee kasvamaan vuodesta 2024 lähtien, ja tämä tulee näkymään myös kasvavina korkokustannuksina tulevina vuosina, vaikka korkomarkkinat ennustavatkin ohjauksien laskua. Tytäryhteisöjen osinkotuotot jäivät tilikaudella odotetusti vähäisiksi.

Vuoden 2023 vuosikatteenä muodostui 26,2 miljoonaa euroa. Se parantui edellistä vuodesta noin 1,9 miljoonalla eurolla. Tämä riitti kattamaan poistot noin 146,7-prosenttisesti kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti.

Tilikauden ylijäämä 10,3 miljoonaa euroa

Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 17,9 miljoonaa euroa, mihin sisältyi kertaluonteisia poistoja 1,2 miljoonaa euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentumisia 0,8 miljoonaa euroa.

Henkilöstön työhyvinvoinnin rahastoa kasvatettiin 0,2 miljoonalla eurolla 1,2 miljoonaan euroon. Vahinko- ja työllistämisrahastot pidettiin entisellä tasolla. Liikelaitos Kokkolan Veden poistosuunnitelman mukaiset poistoeron tuloutukset olivat 0,4 miljoonaa euroa.

Tuloksen käsittelyerien jälkeen kaupungin ja liikelaitoksen ylijäämä vuonna 2023 oli yhteensä 10,3 miljoonaa euroa.

Investointimenot kasvoivat

Investointimenot kasvoivat edellisestä vuodesta, ja olivat tilikaudella yhteensä 23,0 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden investointimenot alittuivat 4,8 miljoonalla eurolla. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 20,8 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen investointimenot olivat kokonaisuudessaan yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Keskeisimmät investointimenot koskivat maa- ja vesialueiden ostoja, joihin käytettiin yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kasvatustalouden investointimenot olivat 0,3 miljoonaa euroa. Ne koostuivat pääosin opetus- ja varhaiskasvatustalouden väline- ja kalustohankinnoista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan investointimenot olivat yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Keskeisimmät menot koskivat liikuntapalveluiden ulkoreittien ja -palveluiden sekä lähiliikuntapaikkojen parantamista. Myös museoiden valaistusta parannettiin, pääkirjastossa parannettiin kalusteita, valaistusta ja tietohallintoratkaisuja.

Kaupunkirakennelautakunnan investointimenot olivat yhteensä 19,0 miljoonaa euroa. Keskeisimmät investointimenot liittyivät koulujen remonteihin ja korjauksiin, jossa Donnerskan / KSG:n osuus oli yhteensä 7,8 miljoonaa euroa ja Kokkolan suomalaisen lukion 1,0 miljoonaa euroa. Liikenne- ja hulevesiväylien rakentamiseen ja korjausinvestointeihin käytettiin 7,2 miljoonaa euroa ja puistojen ja leikkipaikkojen kunnostamiseen 0,4 miljoonaa euroa. Kulttuuri- ja nuorisopalveluiden kiinteistökohteisiin käytettiin 0,5 miljoonaa euroa.

Tase ja rahoituslaskelma

Kaupungin ja liikelaitoksen taseen loppusumma oli 489,7 miljoonaa euroa. Loppusumma laski vuodesta 2022 noin 7,4 miljoonalla eurolla.

Lainakanta tilinpäätöshetkellä oli 232,5 miljoonaa euroa, eli 4 814 euroa/asukas. Lainat ja vuokravastuut olivat 285,1 miljoonaa euroa eli 5 904 euroa/asukas. Lainakanta laski edellisestä vuodesta noin 3,1 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitoksen rahoituslaskelman varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta oli tilikaudella 2,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mutta se laski edellisestä vuodesta noin 4,8 miljoonaa euroa. Rahoitustoiminnan nettorahavirta oli vuonna 2023 yhteensä -7,8 miljoonaa euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirroista muodostuva rahavarojen muutos oli -5,4 miljoonaa euroa ja rahavarat tilinpäätöshetkellä olivat 26,5 miljoonaa euroa.

Myös konsernin tulos päätyi positiiviseksi

Konsernin tilikauden tulos oli 7,2 miljoonaa euroa ja se parani edellisestä vuodesta 1,6 miljoonalla eurolla. Vaikka tilikauden tulos parani edellisvuoteen nähden, on se kuitenkin edelleen alemmalla tasolla kuin aikaisempina

vuosina. Laskun taustalla on haastava ja epävarma maailmantalouden tilanne, joka heijastuu keskeisten konserniyhtiöiden tuloksenteekokykyyn.

Vuosikatteeksi muodostui 67,2 miljoonaa euroa. Vuosikate kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 15,0 miljoonaa euroa. Vuosikatteella kyettiin kattamaan poistoista 110,7 %, mikä ei riittänyt kaupunkistrategian tavoitteeseen.

Tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen konsernin ylijäämäksi muodostui 3,1 miljoonaa euroa, joka oli 1,9 miljoonaa euroa edellistä vuotta heikompi.

Konsernin investointimenot olivat kokonaisuudessaan 61,5 miljoonaa euroa, joka on 8,8 miljoonaa euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu johtui pääasiassa kaupungin ja liikelaitoksen investointitahdin kiihtymisestä. Edellisvuoteen verrattuna myös konsernin tytäryhteisöt olivat alkaneet taas toteuttaa investointejaan hiljaisemman vuoden jälkeen.

Konsernin lainakanta oli yhteensä 394,3 miljoonaa euroa, (8 164 euroa/asukas. Lainakanta laski edellisestä vuodesta 1 213 euroa/asukas.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä konsernin omavaraisuusaste päättyi 36,5 prosenttiin, joka ylitti strategiakaudelle asetetun tavoitteen omavaraisuusasteen nostamisesta.

Kaupungin tuleva taloudellinen kehitys

Vuosi 2023 oli ensimmäinen vuosi, jossa kaupungin tilinpäätöksessä nähtiin toiminta ilman hyvinvointialueille siirtyneitä sosiaali- ja terveyspalveluita, pelastuspalveluita ja oppilashuoltoa. Vuoden 2023 talouslukuja kuitenkin sekoitti vielä sote-uudistukseen liittyvä verorahoituksen siirto.

Kaupungilla on nyt takana neljä peräkkäistä ylijäämäistä vuotta. Vuodesta 2024 alkaen tilanne on kuitenkin heikentynyt edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi, ja tulevien vuosien ennusteet ovat negatiivisia. Talouden näkökulmasta tulevien vuosien haasteet muiden kuntien tapaan ovat ilmeiset. Taustalla vaikuttaa erityisesti valtionosuuksien romahdus, heikentynyt verokehitys, korkokulujen voimakas kasvu sekä viime kevään palkkaratkaisut, jotka nostavat kaupungin henkilökustannuksia merkittävästi.

Muutoksia on tulossa myös tulevina vuosina. Näistä keskeisimpiä ovat TE2024-uudistus, sekä valtionrahoitusjärjestelmän ja kiinteistöverotuksen uudistukset.

Julkisen talouden heikentynyt tilanne on ajanut kuntia löytämään toimia talouden sopeuttamiseksi. Näin on myös Kokkolan kohdalla. Kaupunki käynnisti 19.2.2024 kaupunginhallituksen päätöksellä talousohjelman. Talousohjelmalla haetaan palveluiden ja toiminnan tehostamista, investointien uudelleen priorisointia tai niistä luopumista, kokonaisveroasteen tarkistamista, omaisuuserien myyntimahdollisuuksia ja konserniyhtiöitä koskevien tuloutusten arviointia.

Kaupungin väestökehitys on viime vuosina ollut loivassa kasvussa, ja ennakkotietojen mukaan kaupungin asukasluku oli vuodenvaihteessa 48 299. Haasteena tulevana vuosina kuitenkin on väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku. Työperäisellä maahanmuutolla on valtakunnallisesti keskeinen merkitys tämän suunnan korjaamisessa.

Harmaiden talousnäkyvien rinnalla valoa tulevaisuuteen tuovat alueen investointinäkyvät. Mikäli miljardiluokkaiset investoinnit toteutuvat edes osittain, luovat ne kaupunkiin ja alueelle lisää elinvoimaa.

Myös kaupunki investoi omaan toimintaansa voimakkaasti tulevina vuosina. Piispanmäen uuden koulun ja päiväkodin rakentaminen on parhaillaan käynnissä ja Halkokarin koulun ja päiväkodin suunnittelu on aloitettu. Myös urheiluja tapahtumapuiston rakennustyöt ovat alkaneet ja valmistuessaan kokonaisuus parantaa kuntalaisten liikuntaolosuhteita.

Kaikki tämä aiheuttaa paineita kaupungin talouden tasapainon löytämisessä. Julkisen talouden sukeltaessa investointien rahoittaminen käy yhä entistä haasteellisemmaksi. Tulevana vuosina kaupungin lainakanta tulee kasvamaan merkittävästi. Silti uskomme vahvasti tulevaisuuteen ja kaupungin kehittämiseen.

Kaupunginhallitus käsittelee tilinpäätöksen keskiviikkona 27.3.2024 kokouksessaan.

Stina Mattila
kaupunginjohtaja

Mikko Tornikoski
talousjohtaja

Liitteet: Tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

KOKKOLAN KAUPUNKI * *kaupunki ja liikelaitokset

TULOSLASKELMA

	2023	2022
	1000 eur	1000 eur
Toimintatuotot	34 790	45 302
Valmistus omaan käyttöön	1 951	1 906
Toimintakulut	-166 090	-357 331
Toimintakate	-129 349	-310 123
Verotulot	124 792	221 336
Valtionosuudet	32 917	109 212
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	268	127
Muut rahoitustuotot	1 379	6 457
Korkokulut	-3 521	-2 562
Muut rahoituskulut	-237	-126
Vuosikate	26 248	24 322
Poistot ja arvonalentumiset	-17 897	-15 518
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	8 351	8 804
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	378	380
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 621	-181
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-550
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	10 350	8 454

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	21,2 %	12,7 %
Vuosikate / Poistot, %	146,7 %	156,7 %
Vuosikate, €/asukas	543	506
Asukasmäärä	48 299	48 039

KOKKOLAN KAUPUNKI * *kaupunki ja liikelaitokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

V A S T A A V A A	31.12.2023 1000 eur	31.12.2022 1000 eur
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	3 452	3 908
1. AINEETTOMAT OIKEUDET	2 175	2 197
2. MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	1 277	1 711
II AINEELLISET HYÖDYKKEET	293 616	287 545
1. MAA- JA VESIALUEET	55 029	54 039
2. RAKENNUKSET	135 394	136 459
3. KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	87 988	84 719
4. KONEET JA KALUSTO	2 208	2 822
5. MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	1 900	1 902
6. ENNAKKOMAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	11 098	7 604
III SJOITUKSET	157 416	161 873
1. OSAKKEET JA OSUUDET	148 857	153 232
3. MUUT LAINASAAMISET	8 162	8 244
4. MUUT SAAMISET	397	397
PYSYVÄT VASTAAVAT yhteensä	454 484	453 327
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	537	537
3. MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	586	756
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yhteensä	1 123	1 293
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I VAIHTO-OMAISSUUS	304	318
1. AINEET JA TARVIKKEET	289	293
4. MUU VAIHTO-OMAISSUUS	15	26
II SAAMISET	7 271	10 246
PITKÄAIKAISET SAAMISET	894	927
2. LAINASAAMISET	72	108
3. MUUT SAAMISET	822	818
LYHYTAIKAISET SAAMISET	6 377	9 319
1. MYYNTISAAMISET	3 166	2 814
3. MUUT SAAMISET	1 354	1 464
4. SIIRTOSAAMISET	1 856	5 042
IV RAHAT JA PANKKISAAMISET	26 480	31 904
VAIHTUVAT VASTAAVAT yhteensä	34 055	42 468
V A S T A A V A A YHTEENSÄ	489 662	497 088

KOKKOLAN KAUPUNKI * *kaupunki ja liikelaitokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
	1000 eur	1000 eur
A OMA PÄÄOMA		
I PERUSPÄÄOMA	123 896	127 834
II ARVONKOROTUSRAHASTO	19 121	19 121
IV MUUT OMAT RAHASTOT	7 127	7 127
V EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	38 311	29 736
VI TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	10 350	8 454
OMA PÄÄOMA yhteensä	198 806	192 273
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. POISTOERO	6 556	6 933
2. VAPAAEHTOISET VARAUKSET	23 200	24 821
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET yhteensä	29 756	31 754
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. ELÄKEVARAUKSET	68	57
PAKOLLISET VARAUKSET yhteensä	68	57
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	720	696
3. MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 269	2 365
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT yhteensä	2 989	3 061
E VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	169 587	201 058
1. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0	30 000
2. LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	168 900	170 336
3. LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	0	4
4. LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	3	3
7. MUUT VELAT	684	715
LYHYTAIKAINEN	88 455	68 885
1. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	30 000	
2. LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	33 586	35 285
3. LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	2	5
5. SAADUT ENNAKOT	256	0
6. OSTOVELAT	8 109	8 959
7. MUUT VELAT	1 770	1 697
8. SIIRTOVELAT	14 732	22 938
VIERAS PÄÄOMA yhteensä	258 042	269 943
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	489 662	497 088
	0	0
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	46,7 %	45,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	133,9 %	71,8 %
Kertynyt ylijäämä-/alijäämä+, 1000 €	48 661	38 190
Kertynyt ylijäämä-/alijäämä+, €/asukas	1 008	795
Lainakanta 31.12., 1000 €	232 492	235 633
Lainat, €/asukas	4 814	4 905
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	285 149	294 290
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	5 904	6 126
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	8 162	8 244
Asukasmäärä	48 299	48 039

KOKKOLAN KAUPUNKI * *kaupunki ja liikelaitokset

RAHOITUSLASKELMA	TP 2023 1 000 €	TP 2022 1 000 €
Toiminnan ja investointien netto		
Tulorahoitus		
Vuosikate	26 248	24 322
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 052	-7 014
Investoinnit		
Investointimenot	-25 024	-19 352
Rahoitusosuudet investointimenot	131	572
Pysyvien vastaavien myyntituotot	2 100	8 697
Toiminnan ja investointien netto	2 403	7 225
Rahoitustoiminta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	250	600
Antolainasaamisten lisäys	-167	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	46 840	41 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-78 280	-39 390
Lyhytaik. lainojen lisäys/vähennys	28 298	5 905
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	99	127
Vaihto-omaisuuden muutokset	14	-79
Saamisten muutokset	2 975	-1 070
Korottomat lyhytaik. velat muutos	-7 857	5 099
Rahoitustoiminnan netto	-7 828	12 192
Rahavarojen muutos	-5 424	19 418
Rahavarojen muutos	-5 424	19 418
Rahavarat 31.12.	26 480	31 904
Rahavarat 1.1.	-31 904	-12 486
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. Rahavirta ja sen kertymä 5 v. (1000€)	3 098	-3 265
Investointien tulorahoitus, %	105,4 %	129,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,8
Lainanhoitokate	0,4	0,6
Kassan riittävyys, pv	36	28
Asukasmäärä	48 299	48 039